

Komunikat prasowy FRA
Wiedeń, 11 czerwca 2020 r.

Pandemia COVID-19 uwytądnia znaczenie solidnej ochrony praw podstawowych

W sprawozdaniu FRA na temat praw podstawowych z 2020 r. stwierdzono, że rosnąca nietolerancja i ataki na prawa podstawowe obywateli nadal osłabiają znaczne postępy poczynione na przestrzeni ostatnich lat. W miarę jak Europa zaczyna wychodzić z pandemii COVID-19, zaczynamy dostrzegać pogłębienie się istniejących nierówności i zagrożeń dla spójności społecznej.

– Pandemia COVID-19 ma i będzie miała znaczny wpływ na prawa podstawowe obywateli w całej UE. Sytuacja związana z utrzymującymi się nierównościami, nękaniami i uprzedzeniami prawdopodobnie ulegnie pogorszeniu – twierdzi dyrektor FRA [Michael O’Flaherty](#). – Rządy muszą przedstawić plany dotyczące „nowej normalności”, tak aby można byłofunkcjonować w uczciwym i sprawiedliwym społeczeństwie, w którym respektowana jest godność każdego człowieka i nikt nie pozostaje w tyle.

[Sprawozdanie FRA na temat praw podstawowych z 2020 r.](#) odzwierciedla postępy i braki w zakresie ochrony praw człowieka w UE na przestrzeni ostatniego roku. W [głównym rozdziale](#) sprawozdania wyraźnie wskazano, w jaki sposób Karta praw podstawowych Unii Europejskiej stała się bardziej widoczna i przyczyniła się do stworzenia nowej kultury praw podstawowych na szczeblu UE. Na szczeblu krajowym wiedza na temat Karty oraz jej stosowanie nadal pozostają jednak ograniczone, mimo że już od 10 lat jest prawnie wiążącym dokumentem. Można mieć nadzieję, że przedstawione spostrzeżenia zachęcą innych, w tym rządy, do przyjęcia odpowiedzialności za ten niezwykle ważny instrument, a także do nadania mu pełnej mocy, tak aby mógł realnie przyczynić się do zmiany życia obywateli.

W sprawozdaniu zidentyfikowano także inne, następujące kluczowe kwestie:

- Poszanowanie **praw podstawowych na granicach** pozostaje jednym z największych wyzwań w dziedzinie praw człowieka w UE. Migranci giną na morzu oraz doświadczają przemocy i są odsyłani z granic lądowych. Niektóre państwa członkowskie zagrażają humanitarnym łodziom ratowniczym. W innych państwach migranci nadal mierzą się z problemem przeludnienia i bezdomności. Zwiększa się również liczba dzieci przetrzymywanych w ośrodkach detencyjnych, w tym dzieci pozbawionych opieki, które nie mogą liczyć na wsparcie ze strony swoich opiekunów.
  - Państwa członkowskie natychmiast muszą położyć kres takim naruszeniom praw podstawowych i opracować skuteczne środki ochrony praw dzieci, w szczególności dzieci pozbawionych opieki.
- Poziom ubóstwa wśród dzieci w UE nieznacznie się zmniejszył. Jedna czwarta z nich nadal jest jednak **zagrożona ubóstwem**. Oznacza to, że dzieci nadal chodzą spać głodne i żyją w złych warunkach, co negatywnie wpływa na ich stan zdrowia i edukację. Dzieci, których rodzice są cudzoziemcami, znajdują się w znacznie gorszej sytuacji – cztery na dziesięć z nich zagrożonych jest ubóstwem. Jeżeli zaś chodzi o dzieci w gospodarstwach domowych osób samotnie je wychowujących, jedna trzecia z nich zagrożona jest ubóstwem.
  - UE powinna przyjąć inicjatywę „gwarancja dla dzieci” wraz z jasno określonymi celami i wystarczającymi środkami finansowymi na rzecz zmniejszenia ubóstwa wśród dzieci.
- Rządy i przedsiębiorstwa spieszą się aby skorzystać z potencjalnych korzyści wynikających ze **sztucznej inteligencji**. Kwestie etyki i praw podstawowych zaczynają nabierać kształtów, w miarę jak Komisja Europejska i Rada Europy opracowują wytyczne i przepisy.
  - Unia Europejska i jej państwa członkowskie wraz z niezależnymi organami nadzoru powinny zapewnić, by przyszłe regulacje uwzględniały szczegółową i przejrzystą ocenę skutków stosowania sztucznej inteligencji.

W sprawozdaniu podsumowano i przeanalizowano najważniejsze postępy w dziedzinie praw człowieka w UE w 2019 r. Zawiera ono [propozycje działań](#) obejmujących Kartę praw podstawowych UE i jej stosowanie przez państwa członkowskie; równość i niedyskryminację; rasizm i podobne formy nietolerancji; integrację Romów; azyl, granice i migrację; społeczeństwo informacyjne, prywatność i ochronę danych; prawa dziecka; dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz wdrożenie konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, prosimy skorzystać z poniższych danych kontaktowych: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 158030653